

28

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo čebelarskega
društva za Slovenijo

1925

Štev. 6

VSEBINA

Trot — naš prijatelj?	81	Društvene vesti	92
O detelji Hubam in o deteljni paši	83	Vesti iz podružnic	92
Priprava medu za trgovino	84	Vprašanja in odgovori	93
Med v trgovini	87	Iz slovanskih in drugih pokrajin	94
Značilno pismo	89	Drobiž	96
Opazovalne postaje	90	Listnica uprave	96

Kako prideláš obilo medu, te nauči Žnidersiščeva knjiga **„Naš panj“**. Razpošilja M. Humek, Ljubljana. — Cena s poštino vred Din 42.—, za inozemstvo franko Din 44.—

Prodaj 6 Žnidersiščevih deloma novih, deloma **panjev dvojakov** z opremo. le malo rabljenih. Cena po dogovoru. — Jos. Mešiček, Maribor-Krčevina.

Proda se vsled družinskih razmer **10 obljudenih A. Ž panjev, 7 obljudenih Gerstungovih panjev.** — Cena po dogovoru. — Ilovica št. 48, pri Rudniku.

10 dobro živalnih Žnidersiščevih panjev z izdelanimi satnicami v plodišču in medišču se radi preselitve proda. — Cena zmerna. Panji so v kamniški okolici, kjer lahko čez poletje ostanejo. Vprašanja na upravništvo »Slov. Čebelarja« v Ljubljani.

Okvirčki za A. Ž. panje. Vsled pogostih naročil si je **deščice** za okvirčke k blagovni oddelek nabavil A. Ž. panju, ki se dobijo po 1.75 Din za okvirček. Deščice so natančno prirezane. Naročnik si jih zbije sam v okvirčke, ker ne kaže razpošiljati sestavljenih okvirčkov po pošti. — Blagovni oddelek Čebelarskega društva.

Važno za one, ki so kupili rešetko domačega fabrikata. — Naročnike, ki so dobili od blagovnega oddelka rešetko domačega fabrikata za 14 Din (pr. panj), prosimo, da jo ob priliki pri **blagovnem oddelku** zamenjajo. Rešetka domačega fabrikata ima namreč bistven nedostatek, ki se je pokazal šele ob preizkušnji, in je torej potrebno, da se predela in nedostatki odpravijo.

Blagovni oddelek čebelarskega društva v Ljubljani oddaja fino izdelane satnice iz prečiščenega voska po Din 60.— za kilogram. Kdor pa prinese vosek v zameno za satnice, doplača samo Din 9.— pri kilogramu, od voska se odbije kalo po kakovosti voska. — Vosek plačuje Blagovni oddelek po Din 40.— do Din 45.— za kilogram po kakovosti. — Matična rešetka lažje vrste velja za kvadratni meter Din 94.— — Blagovni oddelek čebelarskega društva v Ljubljani.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREZJE 14.

Letnik XXVIII.

— Ljubljana, 1. junija 1925. —

Številka 6.

Trot — naš prijatelj?

A n d. K a l a n — Ljubljana.

Uboji trot! — Vendar je prišel tudi zate dan, da se ti vrne dobro ime, ki si ga do-cela izgubil! Vsak otrok, ki je o čebebi komaj vedel, da je, da nosi med, da roji, je zvedavo povpraševal, kdaj bodo čebele morale trote. In ker otrok hoče vselej vedeti, zakaj, smo moralj črniti trota, kakšen nebodigatreba je, da samo lenari, da je s Požeruhovega doma in otrokom ves med pojedaj v panju.

To je bila misel, ki mi je šinila v glavo, ko sem prečital v zadnji Čebelarjevi številki Peternelov članek »Omejevanje trotov«, kjer dokazuje, da preveliko omejevanje trotov škoduje razvoju panja. Kaj bi rekel naš dobri kapucinski gvardijan v Škofji Loki, pater Jakob, — Bog mu daj večni mir in veselo družbo pri sv. Ambrožu — ki se je z bolnimi nogami dan na dan privlekel k čebelnjaku, v roki palico z bunčico na koncu in vsakega trota, ki se je prikazal iz panja, z mojstrsko spretnostjo udaril in ga mrtvega pahnil na tla med druge mnogoštevilne žrtve — modernega čebelarstva.

Ne podpišem kot dognano resnico sicer vsega, kar nam g. Peternel pripoveduje v svojem omenjenem članku, vendar moram priznati, da je v bistvu pogodil pravo in

za naše čebelarje na premično satje povedal nekaj prav važnega in potrebnega.

Malo mi je všeč tolažba, da troti ne delajo tolike škode pri medu, kakor jih splošno obsojamo, in sicer, kakor pravi, zato ne, ker se bolj od obnožine žive. Všeč mi to ni, ker ni dokazano, da bi bilo to res. In če bi bila to tudi resnica, da trotje žive le bolj od obnožine, moram reči, da je to prav tako v škodo čebelarju, kakor če uživajo med, zakaj ako ni v panju obilno obnožine, otroci v panju nimajo kruhka in zato tudi ne morejo pridelati obilo medu.

Tudi glede prostora, kam naj pridejo satovi s trotovino, sem mnenja, da v sredo medišča ne spadajo in da naj bodo vsaj trije sati v sredini gnezd, a brez trotovine, ker količkaj močen panj zaleže najmanj tri sate čebelne zalege, preden pride doba za valjenje trotov. Sicer so pa to stvari, ki jih panj večkrat tudi proti čebelarjevi volji uredi vsaj deloma po svoje, tako da tudi srednji sati niso brez trotovine.

Splošno pa mora razumni čebelar pritrđiti besedam omenjenega članka, ker trot spada k čebelini družini, in če bi njegovo število preveč omejevali, bi se pregrešili proti naravi čebele in to gotovo le v svojo škodo.

Zanimivo zame pa je bilo, da je obenem s H. Peternelovim člankom v Slov. Čebelarju izšel tudi za majejo številko v listu

»Bienenmütterchen« podoben članek, ki Peternelovega potrjuje in mu je dodal še nekaj misli, ki so vredne, da jih spoznamo in o njih premišljujemo. Skrivnost čebelne države (»Das Geheimnis des Bienenstaates«) je naslov članku, ki ga je spisal Jos. Trojan. — Med drugim piše: »Trot ima edino ta namen za svoje življenje, da opravi matico, sicer pa je nepotreben požrešnež medu. Vsak napredni čebelar bo skušal vzgojiti kolikor mogoče malo teh zajedalcev. Tako ali podobno tako čitamo po vseh čebelarstvih učbenikih, tako nas uče na predavanjih in pri tečajih, tako sploh govore čebelarji. Ni čuda zato, da je po panjih s premičnim satjem zelo omejeno število trotov. — Ali je pa vse to tudi res, kar pišejo knjige o trotu? Ali so zvedenci o tem prepričani? — Jaz sem osivel pri čebelarstvu, pa z mirno vestjo trdim, da je trot v čebelni družini prav tako važen kakor čebela, kakor matica.

Ako opazujemo razvoj panja od zgodnje pomladi, vemo, da je prva vzgoja čebelne zalege, potem trotove in nazadnje matičine. Ako ni trotov v panju, čebele ne vzgoje matic in rojenja ni. — Mnogoletna izkušnja kaže, da so panji, ki imajo mnogo trotov, najmočnejši in da donšajo največ medu.

Normalno močen panj ima lahko štiri do šest tisoč trotov. Ako iz takega panja pregleduješ satje, opaziš mlade čebele na satovih z zalego, kjer iz medu in obnožine pripravljajo hranilni sok. Ako zmečkaš tako čebelico, zapaziš še precej nepredelane obnožine. Mladi troti sede navadno na bolj zadnjih odprtih mednih satovih. Ako enega izmed teh trotov ujameš in stareš, se začудиš, ko opaziš, da vidiš vprav tako več nepredelane obnožine, pa nobene kaplje medu. Vsak čebelar je že tudi opazil, ako je potegnil sat iz panja, kako padejo čebele čez med in ga srkajo iz celic, troti pa med tem boječe begajo po satovju in nobenega nismo še videli, da bi srkal med iz celice.

Ni torej res, da so troti taki požeruhi na med; nasprotno kaže vse, da se trotje

sploh ne morejo sami hraniti, marveč da jih morajo čebele pitati. Ko bi namreč trot mogel med srkati iz celice, bi lahko srkal nektar tudi iz cvetja.

To moje mnenje potrjuje tudi moritev trotov. Čebele jih hranijo, dokler jih potrebujejo za vzgojo zalege; ko niso več potrebni, jih ne pitajo več in opešajo od lakote kljub temu, da sede na satih, polnih medu in obnožine.

Ta pojav so čebelarji še premalo opazovali. V trotovcih se marsikaj skrivnostnega pojasni in zato sem take prav posebno natančno opazoval.

Troje vrst trotovk sem opazil in videl, da so med seboj zelo različne.

Prva je trotovka čebela, druga je matica, ki se ni oplodila, in tretja od starosti onemogla matica.

Pri trotovki čebeli je glede zaleganja jajčec vse izredno na križem, posebno opaziš takoj matičnike v raznih starostnih dobah, prenapolnjene s hranilnim sokom. Iz teh ličink pohajajo seveda sami troti. Ako namesto te ličinke deneš v tak matičnik ličinko delavko od zdravega panja, se vzgoji prava matica.

Nehote se vprašaš: Kdo oskrbuje v takem panju toliko hranilnega soka? — Preiskave kažejo, da tistih malo ogoljenih starih čebel ne more storiti tega, ker so že izgubile to zmožnost in imajo sicer dovolj dela z donšanjem vode, medu in obnožine. Dalje se vprašaš: Za kateri spol pripravljajo trotje hranilni sok?

S hranilnim sokom trotovih panjev sem pri vzgoji matic poskušal in sem mnenja, da je hranilni sok iz trotovih celic in iz matičnikov popolno enak.

Trotje torej pripravljajo hranilni sok, ki je v matičnikih potreben za vzgojo matične ličinke.

Druge vrste trotovka, neoplojena matica napravi veliko gnezdo in precej na prvi pogled vidiš, da mnogo bolj pravilno leže nego trotovka delavka.

Pri obnemogli stari matici vidimo isti nered kakor pri trotovki delavki. Meni ni

šlo v glavo, da bi stara matica, ki je več let pravilno legla, kar mahoma zašla v tak nered, zato sem ta pojav opazoval bolj natančno. Odstranil sem staro matico in sem že v nekaterih dneh dognal, da je bila poleg onemogle matice trotovka čebela in da stara matica sploh ni bila več zmožna za valjenje jajčec.

Splošno je znano, da v panju ne trpe nobenih lenuhov. Najpridnejša čebela in celo matica mora iz panja, ako je za delo nezmožna. — Kako bi si torej mogel misliti, da bi si čebele vzgojile na tisoče trotov, ki bi ne imeli drugega posla, nego da oprasa nekaj matic, dasi je mnogo panjev, ki si vzgoje mnogo trotov, pa ne mislijo na rojenje in ohranijo svojo staro matico.

Troti torej pridelujejo v dobi razvoja hranilni sok. Kdor torej vzame čebelam možnost, da si poljubno vzgoje trotov, tak jim krati njih veselje do življenja, zavira panj v njegovem razvoju in sebi škoduje pri dobivanju medu.«

Tako Trojan piše v imenovanem nemškem listu. Izkušnje starega, razumnega čebelarja so gotovo zanimive. Vse seveda ne bo vzdržalo pod znanstveno lupo. Zame pa je eno gotovo: Že sedaj nisem preveč omejeval trotovine, zanaprej bova pa s trotom še večja prijatelj.

O detelji Hubam in o deteljni paši.

Fr. Kunaver — Žirovnica.

Gospod urednik je v zadnjem »Čebelarju« popolnoma pravilno izrazil sumnjo, da z deteljo Hubam ne more biti kaj posebnega, ker čebelarji tako sumljivo molče. Jaz imam o njej tole izkušnjo.

V začetku meseca maja sem posejal seme, ki mi ga je neki čebelar poslal iz Kalifornije, na ploskev, približno 20 m² veliko. Iz semena so zrastle že do konca meseca precej močne rastline (zemlja je bila pognojena prejšnje leto). Bilo je ve-

selje gledati, kako je detelja postajala vedno bujnejša in košata. Cvetja pa ni bilo do druge polovice julija. V avgustu je bila vsa v cvetju in je cvetela do pozne jeseni, ko je že mraz pritisnil. Kolikor je vreme pripuščalo, so bile čebele vedno na njej, tudi ob času, ko ni bilo nikjer drugje bere. Cvetje je prijetno dehtelo daleč na okrog. To je zanesljivo znamenje za čebelarja in za čebele, da je vir nektarja v neposredni bližini. Toda stebela so bila že ob pričetku cvetenja trda kot rog. To je po mojem mnenju vzrok, da se nihče ne ogreva za to deteljo in da je nastal »sumljiv« molk. Je pač z njo kakor z vsemi deteljami pri nas, ki moramo računati z zemljo po štirjaških metrih. Detelja, katero sejemo na njivo, mora dajati pred vsem — krmo. Ako cvete še pred košnjo, ima čebela, oziroma čebelar še kaj od nje. Teža pa po moji izkušnji pri detelji Hubam ni. Pri nas, vsaj na Gorenjskem, uspevata le lucerna in domača ali štajerska detelja, od katerih pa čebela nima ničesar, ker ju preje pokose, preden se razcvesta, vsaj kar se prve košnje tiče.

Posejal sem deteljo Hubam na dobro zemljo, na tako zvan zelnik. Morda bi v revnejši zemlji cvetla prej in bi še košnja kaj zalegla. Menim pa, da deteljo Hubam glede vrednosti krme in množine pridelka lucerna in domača detelja daleko prekašata. Zaradi tega ta detelja pri nas nima nikake bodočnosti. Radoveden sem le, kaj poreko drugi izkušenejši praktiki.

Ker smo že pri deteljah, mi je prišel na misel nasvet, katerega sem čital v nekem remškem čebelarskem listu. Vreden je, da bi ga vpoštevali tudi pri nas. List svetuje namreč, da bi čebelarje in tudi druge kmetovalce pridobili za to, da bi med domače detelje sejali seme kake medeče detelje, n. pr. esparzete ali kake druge. Priderek bi s tem ne bil manjši, čebele bi pa le imele pašo, posebno ker so z deteljo posejane večje ploskve. Za to misel bi kmetovalce menda lahko pridobili. Pisec tega nasveta pripoveduje, da so v večjem oko-

lišu na Nižjem Avstrijskem s tem poskusili in dosegli lepe uspehe. Poskusimo to še pri nas! Detelja Hubam bi pa po mojem mnenju tudi za setev med drugo deteljo ne ugajala.

Priprava medu za trgovino.

A. Bukovec — Ljubljana.

V zadnjih desetletjih so se naše čebelarke razmere v marsičem znatno izboljšale. To velja glede načina čebelarjenja, pa tudi glede kakovosti pridelanega medu. Tiste staroslavne brozge, ki jo prodajajo medarji v škafih za potice, je čimdalje manj, ker jo izpodriva točeni med boljše kakovosti.

Polagoma, toda nevzdržno prehaja trgovina z medom iz rok medarjev v roke čebelarjev, torej od prekupca na producenta. To je povsem naravna posledica umnega čebelarjenja. Napredni čebelarji ne vozijo jeseni svojih panjev k medarjem v podiranje, ker imajo panje s premičnim satjem in med sami doma potočijo. Dobiček, ki so ga imeli medarji leto za letom od čebelarjev, ostaja sedaj v čebelarskih mošnjicah, in ni daleč čas, ko bo zadnji medar lahko zaprl svojo trgovino, ker ne bo mogel jeseni kupiti panjev za podiranje.

Prav je, da smo na potu osamosvojitve kar se tiče kupčije z medom. Odkar prideluje naš čebelar točen med, se je tudi poraba medu v gospodinjstvu znatno povečala. To potrjujejo izložbe mestnih trgovin z živili, v katerih vidimo mnogo točenega medu v steklenicah, tega prej ni bilo.

Praksa nam pa kaže, da smo v trgovini z medom še neizkušeni, prav za prav začetniki in da se bomo morali še mnogo učiti, preden si pridobimo vse potrebne spretnosti in sposobnosti za njo, bodisi za kupčijo na drobno doma, bodisi na debelo z inozemstvom. Če hočemo z uspehom tržiti, se bomo morali temeljito seznaniti s trgovskimi običaji ter natančno poučiti o važnih tržiščih ter potrebah — kvalitativnih in kvantitativnih — posameznih držav,

ki se zanimajo za naš med. Ni dovolj, da poizkušamo odriniti medarje od trgovine, skrbeti bomo morali, da postanemo tako spretni trgovci, kakor so medarji.

Razmere pri razpečavanju medu so od leta do leta kritičnejše. Če je letina količkej dobra, zastaja blago. Domača poraba je majhna, za izvoz se pa ne zanimamo, cziroma ni nikogar, ki bi ga organiziral in vodil. Mi smo in bomo od leta do leta bolj odvisni od izvoza. V sosednjih deželah naše domovine pridelujejo toliko finega medu, da nam ta doma napravlja kolikor toliko konkurence, zlasti ker je na debelo cenejši nego slovenski med. Zato slovenski čebelarji doma naše blago težko spečamo, ker trgovci rajši segajo po cenejšem, hrvaškem, banaškem medu. Tudi ta okolnost govori za to, da se moramo pobrigati, da bomo med izvažali.

Naš med (zlasti ajdovec) so pred prevratom kupovale alpske dežele, zlasti pa Galicija, ki ga je mnogo rabila za kuhanje medicine. Finega, točenega medu nismo mnogo pridelovali. Po prevratu smo izgubili vse nekdanje kupovalce na debelo in nastal je zastoj v trgovini, ki ga vsi prav živo čutimo.

Zadnje čase vedno bolj povprašujejo po našem medu, in če bi bili za trgovino pripravljeni, bi ga bili lahko izvozili znatne množine. Trgovci, ki so iskali blago, so pa naleteli pri čebelarjih na take ovire, da ni bilo mogoče blaga nakupiti, oziroma pripraviti za izvoz. Ob tej priliki se je pokazalo, da čebelarji nimamo pojma o trgovini z medom in da so razmere med čebelarji tako neurejene, da ni niti misliti na večji izvoz, dokler ostanejo vse težkoče, na katere so kupci naleteli. Da ne bo očitkov, da nismo nanje čebelarje opozorili in da bodo imele naše podružnice kaj dela, oziroma snovi za razmišljanje, sem napisal te vrstice v informacijo in uvaževanje. Upam pa, da sem s tem spisom podal tudi osrednjemu odboru smernice za nadaljnje delo, kar se tiče trgovine z medom.

Cena medu.

Te dni me je neki čebelar vprašal za ceno medu. Omenil sem mu, da ga plačujejo v Ljubljani povprečno po 20 Din kg pri kupčiji na debelo in če je blago fino. Mislil sem, da bo vprašalca kap zadela od presenečenja. Rekel je, da si rajši vse prste poseka, nego da bi dal med, »svoj fini med, kakršnega nima nihče na svetu,« izpod 40 Din kg.

Lepo je, če ima čebelar tako mnenje o svojem blagu. Nihče ga ne more siliti, da bi ga prodajal po ceni, ki jo ponudi kupec. Toda mi kaj radi prezremo, da cene ne določujemo čebelarji, pač pa veletrgovina. Če bomo hoteli med izvažati, se bomo brezpogojno morali prilagoditi svetovnim cenam. Nikar ne mislimo, da bo veletržec v Hamburgu kupil naše blago po 30 Din kg, če ga pa dobi iz Amerike po 16 Din postavljenega v Hamburg! Res je ameriška roba slabše kvalitete, nesnažna, toda ameriški med uporablja pred vsem industrija, ki ne gleda toliko na razne finese. Pomislimo tudi, da se veletržci informirajo za ceno po raznih državah in če je naša roba predraga, jo pa kupijo v Madžarski, Poljski, Rusiji. Pa bo naš med ostal doma, mi bomo pa stokalili, da medu ni mogoče prodati.

Prvi pogoj za uspešen izvoz medu je, da ne stavimo kupcu pretiranih cen. S tem pa ni rečeno, da moramo blago zavreči. Uvažujmo, da smo naš med pred vojno oddajali na debelo po 1 K 20 h do 1 K 40 h. To ceno je dosegla le boljša roba, slabše blago si lahko dobil po 1 K in še ceneje. Primerne današnje cene bi bile torej 12 do 17 Din. Mi prodajamo med sedaj dražje nego pred vojno in moramo biti s tem zadovoljni. Tisto sklicevanje in primerjanje s ceno sladkorja se mi ne zdi pravo, ker je sladkor pri nas drag zaradi visoke carine in trošarine.

Ni moj namen, da bi delal propagando za nizke cene, omenjam le dejstva, ki moramo ž njimi računati in jih uvaževati pri kupčiji z medom. Vsekakor bomo pa morali

cene urediti, izenačiti, da ne bo tolikih razlik, kakršne so sedaj.

Sortiranje medu.

Pri trgovini z medom moramo paziti, da ne mešamo n. pr. spomladanskega medu z jelko, te pa ne z ajdo. Vsake vrste med moramo, če le mogoče, zase potočiti in spraviti. Mešanje medu je kočljiva zadeva, ki je ne zna vsakdo pravilno izvršiti. Prepuštimo jo trgovcem in pa tistim, ki imajo priprave za to težavno delo in ki vedo, kakšne mešanice potrebujejo za svoje kupovalce. Dunaj n. pr. kupuje svetel (prozoren) med, južna Nemčija, Švica rabita temnejše blago, ker je svetel med tam na slabem glasu zaradi ponarejenega medu, ki ima prav tako barvo.

Sortiranje medu je važno tudi zaradi različnosti cen in ker iščejo nekateri kupci svetel, drugi pa temen med, nekateri ajdovca, drugi jelovega. Sortiranje medu nam ne bo napravljalo nikakih preglavic, potrebno pa je, ker je pri trgovini na debelo izredne važnosti.

Čiščenje medu.

Med ni nikdar dovolj skrbno pripravljen. Pri odkrivanju se pomešajo med med večji in manjši drobci voščin, ki plavajo vmes in ga delajo nečistega. Čebelarji vedo, da to ni nikaka nesnažga, toda večina kupovalcev si Bog ve kaj misli, ko dobi slabo očiščen med na mizo.

Potrebno je torej, da od čebelarjev zahtevamo, da točeni med kar najbolje prečistijo. Večje drobce satja prestreže že sito, ki ga postavimo točilu pod lijak. Toda med s tem še ni dovolj prečiščen, moramo ga takoj po točenju precediti skozi prav gosto sito, v katerem ostanejo tudi najmanjši drobci. Pa tudi ta med ni še popolnoma čist. Če smo ga nalili v posode, se bo zbrala v enem tednu na vrhu vsa »nesnažga« — pena, ki jo moramo z žlico pogneti, šele potem je resnično čist in pripravljen za prodajo v steklenicah. Tako čiščenje je potrebno zlasti pri svetlem medu, v katerem vsako smetico opazimo, če ga nalijemo v steklenice.

Vedno imejmo v mislih, da s temeljitim čiščenjem medu izboljšamo kvaliteto blaga in da za tak med dosežemo večjo ceno in si pridobimo stalnih kupovalcev, ki se zavedajo, da dobe od nas prvovrstno blago.

Pri nas se čebelarji vse premalo menijo za take važne reči. Novodobni čebelarji so natrpani s čebelarstvo teorijo, za vsako čebelino dlačico vedo, kje baš stoji, medu pa ne znajo očistiti. To velja za večino čebelarjev. Celo naših prvih čebelarjev ne morem vseh izvzeti. Tudi pri njih velja še vedno tisti zastareli zagovor: saj je tudi tako dobro, kdo bo tako natančen. Švicarski čebelarji, ki so z občudovanja vredno marljivostjo in spretnostjo spravili svoj med do svetovnega slovesa, so z največjo skrbjo med čistili in so prav s tem dosegli največ.

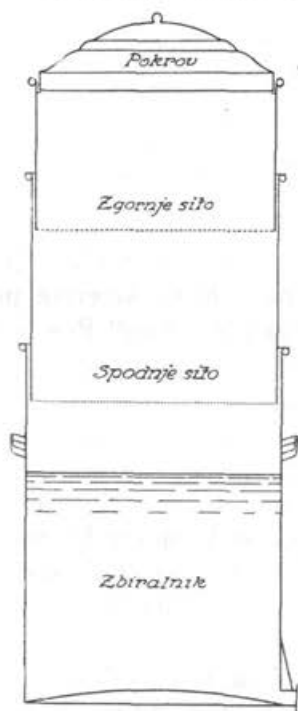
Da mi ne bo kdo očital, da preveč črno govorim, se sklicujem na med, ki so ga naši čebelarji razstavili na čebelarški razstavi v Ljubljani. Prav redka je bila stekelnica, ki je bil v njej med tak, kakršen bi moral splošno biti. V nepozabnem spominu mi je pa ostal velik sod najfinejšega medu, ki je bil na razstavi prodan. Ko smo ga kupcu kazali, je plavalo na vrhu nebroj mrtvih čebel, os, muh, drobcev voščin, slame. Povem še enkrat, da je bil med sam na sebi izredno fine kakovosti in da bi bil dosegel znatno višjo ceno, ko bi bil res temeljito prečiščen in v drugi posodi.

Za čiščenje medu je treba posebnih čistilnikov. Sita so nepripravna in jih priporočam le v sili in pa za prav majhne čebelarske obrate. Kdor ima pa večje število panjev, mora imeti poseben čistilnik, ki je v modernem čebelarstvu baš tolike važnosti kakor točilo.

Manjše čistilnike ima v zalogi blagovni oddelek našega društva, samo premajhni so in imajo to napako, da sit ni mogoče izmenjavati. Potrebno je, da si blagovni oddelek omisli praktične čistilnike, kakršnega kaže podoba v današnjem »čebelarju«. Vrhnje sito je bolj redko, spodnje

pa izredno gosto. Spodnje je mogoče med čiščenjem izmenjati, kadar ne propušča več medu. Zamašeno vzameš iz oboda, vanje pa vtakneš čistega. Spodnje sito moraš lahko premenjati, ker je snaženje zelo zamudno in ga med točenjem ne kaže opravljati.

Cedilnike naj bi društvo založilo v dveh velikostih: za manjše in za večje čebelarske obrate. Večje bi lahko naročile podružnice za splošno porabo članov.

Kakor je iz podobe razvidno, obstoji čistilnik v glavnem iz dveh delov. Zgornji del, ki ga postavimo na spodnjega, ima dve siti, ki ju lahko vzamemo iz oboda. V spodnjem delu — zbiralniku — se zbira precejni med. Kadar je poln, ga postavimo na dva stola ali pa na kako klop, podstavimo pod pipo posodo in odtočimo med.

Zbiralnik je v premeru 45 cm širok, visok pa 63 cm. Obod spodnjega sita je visok 40 cm, zgornjega pa 25 cm. Iz zgornjega sita se med naglo scedi v spodnjega, ker so zanjke bolj redke, iz spodnjega se pa ne more cediti tako naglo, ker je sito gosto. Zato mora biti obod spodnjega sita

tako velik, da je v njem prostora vsaj za dva škafa medu.

S takim čistilnikom je mogoče precediti do 600 kg medu na dan sproti med točenjem. Potrebno pa je, da imamo dve spodnji siti, da ju lahko zmenjamo, kadar je eno zamašeno.

Kadar premikamo poln čistilnik, moramo biti previdni. Dve krepki osebi ga dvigneta pri ročicah, tretja pa varuje, da se sita pri tej priliki ne prekucnejo z zbiralnika.

Tak čistilnik imam že več let v rabi in se je prav posebno dobro obnesel.

Na zbiralnikovo pipo je pritrjena posebna zapora, s katero je mogoče urejevati curek poljubno. To je važno zlasti pri polnjenju manjših posod in steklenic z medom. Če pipo zapreš, odstriže curek tako, da ne obvisi na pipi niti kapljice in ne umažemo steklenic s kanci.

Po uporabi moramo čistilnik s topljo vodo umiti in na solncu posušiti.

(Dalje prihodnjič.)

Med v trgovini.

Čebelar z dežele.

Vsem našim čebelarjem je dobro znano, da so minuli tisti časi, ko so trgovci iztikali za zalogami medu ter izvažali naš pristen pridelek v tujino. Edina skrb naših čebelarjev je bila, da med pridelajo in ga spravijo k trgovcu v mesto. Uživali so pa naš pridelek tujci. To je vzrok, da naši kmetski ljudje niso porabljali medu kaj več v domačem gospodinjstvu.

Med je vendar eno izmed prvovrstnih živil, ki ima neprecenljive redilne snovi v sebi. Uživa ga vsakdo rad, bodisi otrok ali starček, delavec in gospod. Z njim lahko pripravimo najrazličnejša jedila. Med sam tudi lahko uživamo na različne načine. Čeprav ima v sebi mnogo zdravih snovi, se kljub temu ne more udomačiti pri naših kmetijskih gospodinjstvih. Naši pradedi so ga cenili tako kakor surovo maslo in so tudi cene po tem uravnavali. Dandanes ima še

vedno tisto vrednost, pa kljub temu ga spravljajo pod ceno sladkorja. Kaj je temu krivo?

Po mojem prepričanju so vsega tega krivi nekateri čebelarji na deželi, ker se drže starih metod. Med, kadar ga iztočijo, hočejo takoj prodati, če ga drugam ne morejo, pa v mesto ž njim k trgovcu, samo da se ga iznebe za vsako ceno.

Mestni trgovci pa zopet ne vedo, kam bi z njim, ker ni izvoza, pa ga zopet silijo nazaj na deželo malim vaškim trgovcem. Ti ga šele prodajajo na drobno kmetskim gospodinjam za pecivo in za druge potrebščine.

Da je res tako, sem se sam prepričal. Bil sem pred dvema letoma cvetni teden v postu po opravkih v Ljubljani. Stopil sem iz radovednosti v neko trgovino z medom. Takoj opazim okoli medenih posod kupce, katerim je prodajalka nalagala med. Med njimi je bil tudi trgovec z dežele, ki je prišel z dvema večjima posodama po med, da ga bo doma prodajal za velikonočno pecivo.

»Gospod, pa tako daleč ste prišli po med! Zakaj ga ne kupite od kakega čebelarja v domačem kraju?« ga nagovorim.

»Saj ga pri nas noben čebelar več nima,« mi odgovori. »Kdor ga je kaj imel, ga je že jeseni prodal. Jaz pa medu ne morem tisti čas kupiti, ker ga ne maram toliko časa hraniti, da bi ga šele sedaj prodajal. Kupim ga vsako leto za veliko noč tukaj.«

»Počem ga boste pa plačali?« ga vprašam.

»Po 100 kron kilogram.«

»Počem ga boste pa doma prodajali?«

»Po 120 kron. Nekaj moram tudi zaslužiti pri njem, pa tudi utehta se.«

»Čisto prav«, mu odgovorim.

Ko so bile stranke, ki so prišle pred menoj, odpravljene, dam poklicati trgovčevno ženo. Ko pride, misleč, kaj bom veselega povedal, rečem: »Gospa, 100 kg točenega medu imam naprodaj, če bi ga morebiti pri vas kupili.«

Gospa se je kar obraz nagubančil, ko ji to povem, in pravi: »Medu imamo toliko,

da ne vemo kam z njim. Jeseni so ga nam z dežele toliko navozili, da smo vse posode napolnili. Izvoza ni nobenega, navezani smo samo na domačo razprodajo.«

Nato je pa le gospa postala radovedna za moj med in mi je rekla, da ga plača, če je cvetličan in točen, v Ljubljano postavljenega po 20 dinarjev.

»Hvala lepa, gospa! Po 20 dinarjev ga ne morem dati« in se poslovim. Ko sem odšel, stopi gospa še čez prag za menoj in pravi: »Gospod, pa vas opozarjam, da dobimo že maja meseca novega.«

Nato grem še k drugemu trgovcu z medom in mu ponudim svojega. Ta me pa še bolj nevljudno sprejme in pravi, da so mu ga jeseni čebelarji ponujali celo po 15 dinarjev.

Ta dogodek me je toliko streznil, da sem še tisti teden začel domačim vaščanom ponujati svoj med in sem se lotil nadrobne razprodaje. Uspeh je bil ta, da sem tisto leto do jeseni ves stari med prodal po 30 dinarjev kilogram.

Sedaj si pa oglejmo mestno trgovino malo bolj natančno. Recimo, da čebelar proda svoj med veletrgovcu v mesto po 20 dinarjev, ta pa malemu trgovcu na deželo po 25 dinarjev in ta gospodinjam na deželi po 30 dinarjev. Ali ni to nespametno ravnanje?

Ako bi čebelarji malo potrpeživi s svojimi zalogami, da bi jih ne tiščali v mesto, ampak si pridobili domače vaške trgovce, da bi naravnost od čebelarjev kupovali med za razprodajo na drobno, bi ne bilo: 1. čebelarjevih stroškov za pošiljanje medu v mesto; 2. nepotrebne veletrgovčevega dobička in 3. nepotrebni stroškov malega trgovca, ki spravlja med iz mesta zopet na deželo.

Ne sumničim s tem vseh čebelarjev. Pač pa je resnica, da jih mnogo tako dela, sicer bi se ne postavljali ob dobri čebelarski letini veletrgovci v mestih z velikimi zalogami medu. S takim ravnanjem čebelarji nič ne koristijo konsumentom, zakaj oni morajo med 10 Din dražje plačati nego ga je čebelar prodal.

Oglejmo si sedaj še položaj kupovalcev medu! V mestu dobimo med, kadarkoli hočemo, kajti v vsakem mestu je kak večji trgovec, ki ga ima vedno v zalogi. Na deželi pa ni tako. V naši vasi, kjer bivam, so ga, preden sem ga jaz začel prodajati, dobivale gospodinje od vaškega trgovca samo dvakrat na leto, to je za božične in velikonočne praznike. Tako se godi tudi po drugih vaseh. Odtod prihaja, da še kmetske gospodinje na deželi poznajo med samo ob dobi potic. Sicer pa ga po deželi mali vaški trgovci nimajo v zalogi. Zato se kmetске gospodinje ne privadijo, da bi ga uporabljale tudi za druge predmete, ne samo za potice.

Pa še nekaj drugega je treba tukaj uvaževati. Ljudje, ki dobe med že iz druge ali tretje roke, nimajo nikakega zaupanja v pristnost njegovo. Vso drugačno veljavo pa ima pri konsumentih tisti med, ki ga dobe naravnost iz čebelarjevih rok.

Ako bodo naš dragoceni medeni pridelek širili med ljudi le trgovci in veletrgovci, ne pridemo še davno do zdravih razmer v konsumiranju medu v domači deželi.

Ne dosti bolje bi bilo, ako bi se ustanovila zadruga za razpečavanje medu. Zadruga bi bila edino tedaj na mestu, ako bi odprla pot našemu medu v inozemstvo. Tega pa ni pričakovati, ker je čebelarstvo dandanes že zelo razvito po vseh evropskih državah. Zadruga v domači deželi bi imela edino ta pomen, da bi v domači državi razpošiljala med in vosek v tiste kraje in tista mesta, kjer ni razvito čebelarstvo. Takih krajev je pa zopet malo v domači državi.

Ako hočemo, da bo poraba medu na domačem trgu večja, je edina pot, da čebelarji sami vzamemo v roke širjenje in razprodajo svojega pridelka tudi na drobno. Vsak čebelar naj bi ga skušal spraviti med ljudi v svojem okolišu!

Res je, da pri nas dandanes pridelamo mnogo več medu nego nekdanj, ker je čebelarstvo bolj razvito. Vendar morem brez pretiravanja trditi, da bi ga, ako bi bila kupčija z medom v Sloveniji bolje organi-

zirana, ne go je sedaj, lahko ljudje še enkrat toliko konsumirali. Le pomislimo, koliko dandanes potrošijo gospodinje in matere ne le v mestih, ampak tudi na deželi za manj vredna živila, n. pr. za piškote, bonbone in druge sladčice za otroke!

Značilno pismo.

Gospod Humek je prejel s Štajerskega pismo, ki ga prinašamo neizpremenjenega. Nad vse zanimivo je in značilno za štajerske čebelarje razmere. Dokazuje, da se je tudi med štajerskimi čebelarji začelo kazati zanimanje za A.-Ž. panj kljub temu, da mu nekateri vodilni čebelarji že leta in leta ovirajo pot do štajerskih čebelarjev.

Ur.

* * *

Toli zaželjeno knjigo »Naš panj«, v kateri opisuje gospod Žnideršič svoj panj in kako čebelarji v njem, sem prejel. V naslednjem Vam hočem razložiti svoje dosedanje čebelarjenje in kako so do sedaj čebelarili v skem in skem okraju.

Začetek mojega čebelarstva sega v leto 1904. Pristopil sem takoj k čebelarskemu društvu v Ljubljani ter k osrednjemu društvu na Dunaju. Učil sem se prav marljivo iz raznih knjig. Včasih mi čebele tudi ponoči niso dajale miru. Imeli smo precej obsežno podružnico v ski okolici. Jaz sem imel takrat majhno posestvo v N. pri P. Leta 1910. sem ga prodal in kupil tukaj v N. večje. Takrat smo čebelarili večinoma v dunajskih panjih, ki so stali v tako zvanih paviljonih, katere je gospod Iks prav pridno izdeloval in priporočal. Ker sem izučen mizarstva, sem si panje delal sam. Z dunajčani pa nisem bil prav zadovoljen, ker je bilo v njih preveč satnikov, in preden sem bil v takem panju z delom gotov, so postale čebele preveč razburjene, posebno kadar sem iskal matico. Začel sem razmišljati, kako bi si naredil panj

z večjimi satniki. Najprej sem mislil na Amerikanca, pa tega mi je g. J. odsvetoval, češ, da je prvi pogoj za čebelarjenje v takih panjih ameriška paša. Kakor sami veste, je g. J. še sedaj nasprotnik vsakega drugega panja razen dunajčana. Prav takrat, ko sem čital v »Čebelarju«, da je g. Žnideršič prodal svoje gerstungovce, sem spoznal, da s pokončnimi nič ne bo. Le škoda, da g. Žnideršič takrat ni opisal mere svojega panja ali pa jaz tega nisem čital.

Naredil sem panj s satnikom, ki je meril 30×30 cm. V panj je šlo 12 satov; medišče je bilo enako plodišču, tako da sem lahko prestavljal satnike. Drugo bi bilo vse dobro, samo sat je bil preozek in previsok. S tem panjem sicer nisem bil zadovoljen, pa sem vendarle v njih čebelaril do prevrata. Ker je nam čebelarjem vojska čebelarsko veselje skalila, se tudi za čebelarstvo nisem mogel mnogo brigati. Take panje imajo v mariborski okolici. Kirar pri Sv. Petru jih ima celo na vozovih. Njegovi satniki pa merijo 34×34 cm. Prepričal sem se torej že takrat, da najboljši uspeh dosežem s prestavljanjem. Sedaj po vojni sem naredil nekaj amerikkancev z dvojnimi stenami. Sat meri $43\frac{1}{2} \times 25\frac{1}{2}$ cm. V panj gre 10 satov. Poizkušal sem s polovičnimi medišči, pa v prazna medišča čebele ne hodijo rade. Sedaj predstavljam tako, da prihajajo vsa zalega in med na vrh, spodaj pa prazno satje in matica, vmes pa matičina rešetka. Ta panj sem spoznal do sedaj za najboljšega. Opravljam ga lahko in naglo, edina težava je ta da ga ne morem pripraviti za postavljanje v čebelnjaku. Eno vrsto že še lahko postavim, druge pa ne več, ker ne morem potem delati v njih kakor na planem. Letos sem prezimil 29 panjev.

Zasledoval sem predlansko leto tisti boj v »Čebelarju«, ki ga je povzročil pokojni g. Beranič glede Žnideršičevega panja, in sem se že skoraj odločil za ta panj.

Imeli smo ob istem času enodneven čebelarski poučni tečaj, na katerem je g. J.

predaval. Ker tudi on ni hvalil tega panja, sem si ga izbil popolnoma iz glave. Nasprotoval mu je tudi pokojni učitelj Skrbinšek, ki je zahajal h g. Beraniču, kjer sta se po kunčevo sankala, pa jaz jima vendar nisem verjel, da bi se čebele smele tudi na saneh voziti, zato sem čakal, kaj nam pove izkušnja tistih čebelarjev, ki že več let v Žnideršičevem panju čebelarijo.

Ne vem, kaj je krivo, da se ga do sedaj Štajerci niso bolj oprijeli, posebno tukaj v Slovenskih goricah, kjer imamo precej dobro pašo, ki bi se, kakor sprevidim, s tem panjem prav dobro izkoristila.

Vinogradi nam pešajo in je z vrnsko kupčijo tako slaba, da pridelamo komaj toliko, kolikor imamo stroškov. Prav taka je pri živinoreji. Mesarji se norčujejo iz nas, izvoza pa ni nič. Za silo bi še bilo sadje, ki ga tudi gojim. Iz tega razvidite, da gre vse rakovo pot, industrijski predmeti in druge reči so pa vedno dražje. Zato sem se odločil, da bom svoje čebelarstvo razširil. Medu imamo tukaj vedno premalo, ker je fin, bel in se kupci radi oglašajo. Prodajal sem ga po 30 Din kg.

Tukaj imamo podružnico, ki šteje okoli 15 članov. Ustanovili smo jo leta 192... S sosedno podružnico smo se domenili, da bomo prirejali poučne sestanke skupno, ker tudi v področju sosednje podružnice je čebelarstvo še v začetku. Panjev imajo več vrst, samo pravega Žnideršičevega še nikjer nisem videl. Vsak čebelar je svojega mnenja in hvali svoje. Da bi se pa za A.-Ž. panj kdo odločil, mi ni znano.

Letošnjo pomlad bomo tukaj priredili poučen tečaj, ker biska podružnica rada dobila predavatelja iz Ljubljane, sem v našem odboru predlagal, da bi tudi k nam prišel, ker g. J. smo že mnogokrat slišali. Jaz bi pa rad do tistega časa, to je do junija meseca naredil nekaj Žnideršičevih panjev, da bi si jih potem lahko vsakdo ogledal. Prosim Vas, če bi mi mogli posoditi za vzorec en A.-Ž. panj, ki je po novejših izkušnjah izdelan.

Ne zamerite mi, da sem Vam tako obširno pisal, zdelo se mi je potrebno, ker ste strokovnjak in ste tudi za razvoj čebelarstva mnogo pripomogli. S tem sem Vam hotel podati majhen pregled, kako tukaj na severni meji kmetujemo in čebelarimo. Namenjen sem tudi sušilnico za sadje po Vašem načrtu napraviti, pa vse naenkrat ne gre.

Z odličnim spoštovanjem

I. P. v A.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

April 1925 je bil v začetku še precej ugoden. Izgledalo je, da bo popravil škodo, ki jo je napravil marec. Čebele so postale živahnjše in zalega se je začela množiti.

Naše veselje pa je bilo kratko. V drugi polovici meseca, ko so cvetele češnje, slive, borovnice, je bilo mrzlo in trajno deževno vreme in razvoj čebel je zopet postal. Poleg tega so hudi nalivi, nevihte s snegom in točo, uničili mnogo čebel.

Iz Novega mesta poročajo: Vsled slabege vremena čebele niso mogle izrabiti paše in panji so povečini slabjši, nego so bili v začetku meseca.

Podobno je poročilo iz Rožnega dola: Koncem aprila so bili panji na čebelah slabjši nego s koncem februarja.

Izjem je bilo malo. Postaja Cerknica izkazuje neznaten čist donos. Prve roje iz kranjičev so imeli v okolici Radeč pri Zidanem mostu od 24. aprila naprej.

Lakota in smrt sta tudi ta mesec hudo gospodarili. Žalostne vesti so zopet prišle od več strani. Iz Strug pri Dobropoljah pišejo: Neugodna pomlad je pobrala več panjev kakor zima. Skoraj v vseh čebelnjakih so odmirali plemenjaki. Čebelarji so tožili, da čebele sladkorja niti vzeti niso hotele. Ker nima vonja, ga oslabele čebele niso našle. Pameten čebelar v tem času sladkorja sploh ne rabi, ker je za krmljenje zalege neprikladen.

Mesečni pregled za april 1925.

K r a j (z morskó višino)	Označba opazo- vanega panja	P a n j e n a t e ž i						v mesecu čistih dkg				največ pridobil dne	Toplina zraka			Dni je bilo							
		pridobil v			zgbil v			pri- dobil	pe- rabil	naj- višja	naj- nižja		srednja me- sečna	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih					
		1.	2.	3.	1.	2.	3.					dkg							dne	C°	izletnih	deževnih	
		mesečni tretjini dkg																					
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	—	—	—	20	50	20	—	90	—	—	—	—	+28	—	+11·4	25	13	1	14	2	14	9
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	45	85	30	80	80	190	—	190	—	—	13.	+21	—	+11	25	18	1	6	11	13	17	
Moste pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	5	20	—	100	95	90	—	265	—	—	14.	+25	—	+10·5	25	11	1	6	2	10	17	
Tacen pod Šmarn. goro (314 m)	A.-Ž.	5	—	5	50	45	50	—	135	—	—	23.	+20	—	+8	22	16	1	11	6	13	15	
Krtina pri Dobu (305 m)	A.-Ž.	—	—	—	90	67	64	—	221	—	—	—	+20	—	+9·9	19	14	1	14	5	11	17	
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	—	—	—	45	30	30	—	105	—	—	—	+17	0	—	16	11	1	13	7	8	11	
Vrhnika (293 m)	A.-Ž.	60	40	—	60	95	105	—	160	—	—	—	+15	0	+8·6	21	12	1	14	7	9	21	
Gor. Logatec (486 m)	Amerikanec	125	80	25	—	85	15	130	—	—	—	14.	+16	+	—	21	12	3	11	7	14	18	
Cerknica (460 m)	A.-Ž.	—	—	20	58	54	36	—	128	—	—	—	+16	0	+9·6	27	17	2	5	15	10	22	
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	—	—	—	95	90	125	—	310	—	—	—	+19	—	+8·4	26	10	3	17	8	5	27	
Struge pri Dobropoljah (416 m)	A.-Ž.	—	—	—	35	45	75	—	155	—	—	—	+17	—	+10·7	24	18	1	9	9	12	15	
Žužemberk	A.-Ž.	—	—	—	60	70	30	—	150	—	—	23.	+24	—	+11·9	26	16	2	11	6	13	11	
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	—	—	10	20	—	135	—	105	—	—	3.	+19	—	+7·5	19	19	3	12	14	4	18	
Rožni dol pri Semiču (376 m)	A.-Ž.	50	—	—	20	—	62	—	112	—	—	18.	+24	—	+11·2	24	15	1	10	16	4	18	
Hrastnik (250 m)	Gerstung	52	96	44	10	8	25	—	105	—	—	23.	+20	0	+15·8	24	13	—	13	9	8	19	
Orehova vas p. Marib. (270 m)	Gerstung	—	10	5	60	25	35	—	45	—	—	24.	+14	—	+7·2	26	14	—	11	14	5	22	
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	—	10	60	40	55	20	—	—	—	—	—	+23	+	+11·1	25	10	1	7	10	13	12	
Sv. Lovrenc na Poh. (442 m)	Sträuli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+22	—	+7·3	28	8	1	4	22	4	16	
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	Dunajski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+19	—	+10·5	29	10	—	6	9	15	25	
Vrže pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+18	—	+11·2	26	15	—	6	20	4	27	
Cezanjovci (182 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+20	+	—	20	11	1	4	15	11	24	
Guštanj (398 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+20	+	—	20	11	1	4	15	11	24	

Društvene vesti

Tečaji v juniju. Ljubljanska oblast. 1. junija v Črnomlju pri čebelnjaku g. J. Fugine ob 9 dopoldne. — 7. junija v Predgrađu pri Črnomlju pri čebelnjaku g. Ivana Weissa ob 9 dopoldne. — 7. junija v Medvodah (čas naznani g. prof. Verbič). — 14. junija v Škofji Loki. Dopoldne ob 10 pri čebelnjaku g. Mateja Vidmarja v Vestru, popoldne ob 2 pri čebelnjaku g. Okorna v Pungertu. — 14. junija v Št. Vidu pri Stični. (Čas naznani g. prof. Verbič.) — 21. junija v Starem trgu pri Rakeku pri čebelnjaku g. Udoviča ob 8 dopoldne, v slučaju slabega vremena pa v dvorani konsumnega društva. — 28. junija na Robu pri Vel. Laščah po deseti maši pri čebelnjaku g. Feliksa Peterlina na Dolščaku. — 29. junija v Dobropoljah pri čebelnjaku g. Antona Drobniča v Podgorici ob 9 dopoldne. — Tečaji se bodo vršili ob vsakem vremenu. Čebelarji, udeležite se jih v obilnem številu!

Čebelarški shodi v mariborski oblasti meseca junija: 1. junija ob 3 popoldne pri Negovi v šoli. — 7. junija ob 10 dopoldne v Spitaliču. Isti dan ob 3 popoldne v Žičah pri šolskem čebelnjaku. — 14. junija ob 3 popoldne v Polju, okraj Podčetrtek, pri čebelnjaku g. Vreča. — 21. junija ob 2 popoldne pri Kapeli pri čebelnjaku g. Fr. Coblja. — 28. junija ob 3 popoldne v Frankolovem v Društvenem domu. — 29. junija ob 3 popoldne v Tinjah na Pohorju pri čebelnjaku g. Fr. Ačka. Jurančič.

Vesti iz podružnic

Podružnica za Rogaško Slatino in okolico je imela redni občni zbor dne 6. januarja t. l. v gostilni pri »Tirolcu« v Rogaški Slatini. Navzočih je bilo samo 10 članov.

Podružniški predsednik je pozdravil pričujoče člane, ugotovil sklepčnost ter omenil zelo neugodni položaj podružnice, ki izvira edino le iz premalo zanimanja za čebelarstvo.

Izgovor članov, da nimajo od društva nič koristi in da je članarina za sedanje razmere previsoka, je popolnoma neosnovana, če pomislimo, da je tukajšnja podružnica izdelovala članom v minulem letu satnice popolnoma brezplačno, in če pripomnimo, da je od njih kupovala med po 35 Din kilogram in da jim je oddajala letvice za satnike pod nabavno ceno in da je priredila tri predavanja, katerih se je le zelo malo članov udeležilo. Za napredek čebelarstva bi bilo mnogo bolj koristno, če bi člani več delali in manj kritizirali. Opozorjamo tudi, da je baš tukajšnje zdravilišče ob zdraviliški dobi najbolj primeren kraj za razpečevanje medu in to po taki

ceni, da se vsak član lahko okoristi. V tekočem letu bo podružnica nakupovala med samo od članov. Tudi podružnični inventar se nečlanom celo proti odškodnini ne bo oddajal, še manj pa izposojal, to pa z ozirom na sklep občnega zbora.

Podružnica ima v tekočem letu 20 članov, nampram minulemu letu je nazadovala za 12 članov.

Občni zbor je izvolil naslednji odbor: Alojzija Muršiča, orožniškega narednika, za predsednika, Ivana Kita, nadučitelja v p., za podpredsednika, Bena Madileja, stavbenika in posestnika, za tajnika, Jožefa Kerta, krojaškega mojstra in posestnika, za blagajnika, za pregledovalca računov posestnika Jakoba Ogrizka in Antona Bergleza. Za namestne odbornike so bili izvoljeni Kristof Spaniček, Vinko Plementas, Albert Veilguni in Alojzij Veis. Za delegata je bil izvoljen Alojzij Muršič, za namestnika pa Albert Veilguni.

Podružnica je imela v minulem letu 6 rednih sej in 3 predavanja. Razpečala je 132 kg medu članov. Letina je bila jako slaba.

Blagajnik je poročal, da je bilo skupnih dohodkov 8578 Din 89 par, izdatkov pa 8152 Din 37 par; blagajniškega preostanka je 426 Din 52 par. Račune so našli pregledovalci v najlepšem redu, za to gre zahvala blagajniku za njegovo požrtvalno delo.

V minulem letu je podružnica v svoj prid priredila tri veselice. Z njimi se je gmotni položaj znatno izboljšal. Za to gre posebna zahvala tovarišem Benu Madileju, Jožefu Kertu, Vinku Plementašu, Antonu Berglezu, Jakobu Ogrizku in Alojziju Veisu.

Zaradi predavanja je zbor sklenil, naj se priredi v mesecu maju v Rogaški Slatini. Predavalo naj bi se o čebelarstvu delu spomladi, poleti in o vzmljenju čebel. Osrednje društvo se naproša, da naj naznani, če bi bilo v zgoraj omenjenem času predavanje mogoče.

Končno opozarja podružnica člane, da se bodo satnice pri predsedniku izgotavljale samo od 15. aprila do 15. maja, kajti na poznejša naročila se ne bo oziralo.

Slednjic prosimo čebelarje, naj oddajajo vosek samo tukajšnji podružnici, katera ga plačuje po dnevni ceni. Alojzij Muršič, predsednik.

Čebelarška podružnica na Breznici. Dne 1. marca t. l. popoldne je imel pri nas »Pri Kuntu« tajnik osrednjega odbora iz Ljubljane g. Okorn zelo poučno predavanje o umetni in prisilni odgoji dobrih matic. Prinesel je s seboj ter nam razložil še posebne vrste prašilnik. Z velikim zanimanjem smo poslušali — približno 40 po številu čebelarjev — zares zanimivemu in jako poučnemu predavanju, ki je trajalo skoraj dve uri. Po predavanju se je vršil še dolgotrajen prijateljski razgovor o raznovrstnih čebelarških zadevah. Podružnica izreka tudi tem potom g. predavatelju iskreno zahvalo, izražajoč željo, da nas zopet kmalu obišče. J. Ažman.

Podružnica v Leskovcu pri Krškem. Dne 22. marca t. l. je predaval v Leskovcu pri Krškem g. Okorn o čebelarstvu. V šoli se je zbralo okrog 30 čebelarjev, ki so pazljivo poslušali zanimivo predavanje. Marsikaj smo zvedeli iz življenja pridnih delavk, zvedeli smo pa tudi, da je treba zanje skrbeti in vpoštevati, da so živa bitja. G. predavatelj je navzočim tako navdušil, da smo sklenili ustanoviti podružnico. Gosp. Bizjaku je vendarle uspelo, ker se je že dalje časa trudil za ustanovitev, a je doslej vselej naletel na gluha ušesa. Odbor je naslednji: predsednik Alojz Bizjak, tajnik in blagajnik Jožef Černe, odbornika Franc

Paceh in Franc Lavrinšek. — Jeseni bo pri nas »čebelarški tečaj«. Naprosili smo g. Okorna za predavanje, pa nam je obljubil, da ga priredi.

Podružnica za Ljubljano in okolico. Člane nujno vabimo, da nam do 10. junija t. l. naznanijo število panjev, ki jih nameravamo postaviti v podružnični čebelnjak pod Krimom. Prijave je nasloviti na gospodarja čebelnjaka, gosp. prof. Josipa Verbiča v Ljubljani, v Streliški ulici št. 32, in plačati hkrati prijavnino takso.

Podružnična dora je članom na razpolago v jetnišnici na Miklošičevi cesti. Prijave zanjo sprejema podružnični predsednik g. ravnatelj Arko.

Čebelarška podružnica v Vel. Laščah. V nedeljo dne 5. t. m. je pri tukajšnji podružnici predaval g. Okoren. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu precejšnja, ker je predavanju prisostvovalo več čebelarjev, ki niso člani.

Udeležniki so se jako okoristili. G. predavatelj jim je obrazložil pomen in koristi močnih panjev, jih temeljito poučil o združevanju, prestavljanju, izmenjavi, oziroma dodajanju matič ter o spoznavanju in zatiranju čebelnih bolezni. Razen tega je dajal tudi pojasnila na različna vprašanja.

Želeč, da nas g. predavatelj kmalu zopet obišče, mu izrekamo za njegov trud najlepšo zahvalo.

Čebelarška podružnica v Novem mestu. Občni zbor je bil dne 15. februarja t. l. na grmski šoli. Predsednik je otvoril občni zbor, pozdravil zborovalce ter podal kratko poročilo o delovanju podružnice. Tajnik in blagajnik je poročal, da so bile l. 1924 tri odborove seje za najnujnejše zadeve. Ker je bilo v preteklem letu izredno slabo za predavanja in tečaje (redukcija čebelarškega potovalnega učitelja), se niso mogla vršiti. Podružnica je štela 19 članov. Dohodkov je imela 780 Din, stroškov pa 697:50 Din; končno premoženje znaša 379:60 Din.

Ker od izvoljenih pregledovalcev računov ni bil nobeden navzočen, je zbor izvolil novega pregledovalca, g. Iv. Baniča. Ta je ugotovil, da so računi za l. 1924. v redu.

Pri vpisovanju članov se je vsled izjave nekaterih, da izstopijo iz društva, pojavilo vprašanje, ali naj podružnica sploh še ostane ali naj se razide. Po zatrdilu večine zborovalcev nimajo člani od društva nikake koristi, zato društvo nima pomena. G. Fr. Kopal, ki je prestopil iz metliške podružnice v našo, je predlagal, naj se podružnica na vsak način obdrži, čeprav člani niso zadovoljni z delom in ravnanjem osrednjega društva v Ljubljani. Stari člani naj ostanejo in naj odbor pridobi še novih. Podružnica naj si opomore s prireditvijo veselice. To naj izvede prihodnji odbor. Za tem predlogom se je vnela živahna debata. Mnogo starih članov je izjavilo, da izstopajo iz društva. Kadar se razmere izpremenijo, pa zopet pristopijo. G. Vales je svetoval, naj ostanejo pod pogojem, da pošlje odbor v Ljubljano oster protest, ki ga mora društvo priobčiti v »Slov. Čebelarju« brez izpremembe. Drugače objavi zadevo v drugem časopisju in podružnico razpusti. Nekateri so ta predlog odobrili, g. Kopal je pa dodal k temu še, naj bi se novomeška podružnica v zvezi z drugimi dolenskim in belokranjskimi podružnicami osamosvojila tako, da bi napravila svojo zalogo raznih čebelarških potrebščin neodvisno od Ljubljane. Ker je ta predlog težko uresničiti, zadeva še visi. Kljub vsej debati je vendarle precejšnje število članov odstopilo.

Na predlog tajnika g. Puša se je izvolil za predsednika g. Vales, za tajnika in blagajnika

ostane g. Puš, za odbornike pa gg. Kopal, Lilija in Globelnik.

Za delegata za obč. zbor je bil izvoljen gosp. Vales.

Čebelarška podružnica Sv. Urban pri Ptuj. Pri Sv. Urbanu nad Ptujem se je ustanovila dne 13. t. m. čebelarška podružnica. Obenem se je vršil čebelarški shod, na katerem je predaval g. Jurančič o potrebi organizacije ter o koristi čebel z ozirom na oplojevanje rastlin. Po končanem zborovanju je g. predavatelj zbranim čebelarjem pri čebelnjaku g. Potrča razkazal praktično, kako naj izvršujemo razna pomladanska opravila v panju, ter jih končno opozoril na najhujšo čebelino bolezen, na gnilobo, ki je razširjena že skoraj v naši neposredni bližini, v vzhodnih Slov. goricah in na Murskem polju. Na priljuden način nam je razložil, kako naj se ravnamo, če bi se bolezen pojavila. — Za predavanje, osobito za praktično razkazovanje, so se zbrani čebelarji jako zanimali.

Udeležba na občnem zboru, oz. čebelarškem shodu, je bila bolj pičila. Baš oni čebelarji, od katerih bi bilo pričakovati, da se bodo ne samo zanimali za našo organizacijo, temveč tudi vse svoje moči posvetili njenemu obstanku in procvitanju, se zborovanja sploh niso udeležili. Bilo je celo takih, in to izmed tako zvanih »boljših krogov«, ki so se izrazili, da za svoje čebelarstvo ne potrebujejo nobenega društva, nobenega čebelarškega časopisa, ampak da lahko čebelarijo brez tega. Toda ni jim dovolj, da sami ne pristopijo, ampak še celo drugim, posebno začetnikom, odsvetujejo kaj takega, češ, saj nimaš nič dobička od tega, če si član podružnice. Drugim pa se dozdeva članarina previsoka. Najbolj obzalovanja vredno pa je to, da je par mladih fantov — čebelarjev začetnikov — zapustilo zborovanje takoj, ko je bilo treba plačati članarino. Odšli so v gostilno, odkoder so se vračali šele proti večeru vsi precej »korajžni« proti domu. S tem so pokazali, da imajo za popivanje in druge nepotrebne stvari sredstev dovolj, seveda »Čebelar« jim je pa predrag. — Pač žalostno!

Odbor je bil izvoljen naslednji: za predsednika nadučitelj Rudolf Kocmut, za podpredsednika Jožef Kolarič, mlinar v Vintarovich, za tajnika in blagajnika Alojzij Kramberger, posestnik v Doliču, za odbornika pa Jožef Bezjak, nadučitelj v pok. in Alojzij Skoliber, posestnik v Svetincih. Za delegata za glavno skupščino se je določil tajnik Kramberger.

—Vprašanja in odgovori—

Vprašanje 1. Pred mojim čebelnjakom sem opazil ponoči ježa, ki pobira po tleh mrtve čebele. Ali je jež škodljiv tudi živim čebelam, namreč spodnji vrsti, ki je od tal samo 15 cm?

Odgovor. Pustite ponočnjaka v miru, ker je jako koristna žival, ki tudi živim čebelam ne prizadeva nič hudega! Če pa žre mrtve čebele, ki leže pred čebelnjakom, Vam napravlja uslugo, ker spravlja s poti nesnažo. Tudi jaz sem imel ježa nekaj

let na vrtu, pa sva se prav dobro razumela, ker je imeniten vrtnar ter uničevalec raznega škodljivega mrčesa.

Vprašanje 2. Kaj je vzrok, da nekateri panji, žnideršiči in kranjiči, sedaj sredi maja meseca odganjajo trote? Ali bodo taki plemenjaki rojili? Ali naj jih izdatno krmim in kako?

Odgovor. Panji so lačni spričo letošnje slabe pomladi. Ker jim trda prede za živež, odganjajo trote, kakor vselej ob takih prilikah, tudi sredi poletja. Rojitev takih plemenjakov je odvisna od paše. Če bodo imele čebele sedaj dobro bero, si naglo opomorejo in bodo rojile, čeprav pozno.

Čebelam morate vsekakor pokladati, najbolje polovico medu, polovico vode. Če nimate medu, jih lahko pitate s sladkorjem, dasi ni primerna hrana za čebele pomladi. V sili vrag muhe jé, čebela pa sladkor.

Vprašanje 3. Imam lepo lansko matico, ki je na desno zadnjo nogo šepava (hroma). Panj je močan in v redu. Ali naj matico uničim?

Odgovor. Že to, da je panj močan, dokazuje, da je matica dobra in da je hromost prav nič ne ovira pri zaleganju. Zakaj bi jo sedaj uničevali? Če boste v letošnjem letu vzgajili dobre mladice, potem lahko hromo zamenjate, če že hočete.

Vprašanje 4. Imam satje v omari spravljeno, pa bi ga rad zažveplal, da uničim zalego čebeline večče. Kolikokrat naj žveplam, da obvarujem satje škodljivcev?

Odgovor. Jeseni, ko spravite satje v omaro, ga zažveplajte. Konec marca meseca in sredi aprila ponovite to delo, če treba, pa še večkrat, vsaj vsakih 14 dni.

Vprašanje 5. Lani je pri nas jelka dobro medila. Nekaj medenih satov sem spravil za spomladansko pitanje. Bili so le deloma pokriti. Spomladi sem ugotovil, da se iz satov med kar sam od sebe močno cedi in da je dobil neprijeten okus. Ali smem s takim medom pitati? Zakaj se med cedi iz satja?

Odgovor. Med je zelo higroskopnen, to se pravi, da rad nateza vlago, zlasti jelov in smrekov med, ki sta precej bolj gosta nego druge vrste med. Jelov med navzame toliko vode, da se začne močno cediti iz satja, v škafo pa celo zavre. Potem dobi neprijeten okus, to ste tudi Vi dognali.

S takim medom, če je še v satju, brez skrbi pitate čebele. Storil sem to že mnogokrat, pa brez zlih posledic.

Vprašanje 6. Imam komaj 10 let stare panje, pa so nekateri na dnu in tudi po stranicah močno črvi. Ali je kako uspešno sredstvo za lesne črve?

Odgovor prinese »Čebelar« v posebnem članku v eni izmed bodočih števil.

Msgr. Josip Kebrle. Redko slavlje praznujejo Čehi. Letos je poteklo štirideset let, odkar je bil izvoljen za predsednika češkega čebelarskega društva msgr. Kebrle.

Neprecenljive so njegove zasluge za razvoj in organizacijo češkega čebelarstva. Neumoren kot čebela je deloval celo človeško življenje za procvit te idealne panoge.

Leta 1883. je prevzel uredništvo »Češkega Včelařa, ki je ostalo v njegovih rokah — 37 let. Napisal je nešteto člankov in razprav za začetnike in izkušene čebelarje. Češka čebelar-

barska veda je dobila v njem svojega ustanovitelja in mojstra.

Msgr. Kebrle se je udeleževal tudi kot organizator. Njegova zasluga je, da so se pred vojno začeli prirejati vseslovanski čebelarski kongresi: v Rumi, Beogradu, Sofiji, Zagrebu, Moskvi. Za leto 1914. je bil že pripravljen kongres v Pragi, toda izbruh vojne je podrl vse lepe nade slovanskih čebelarjev — shod je dunajska vlada prepovedala.

Msgr. Kebrle se je tudi sicer v življenju krepko udeleževal in delal za svoj narod,

kjerkoli je mogel, povsod pa z jekleno vztrajnostjo in brezprimerno marljivostjo. On nam je najlepši zgled požrtvovalnosti in ljubezni do rodu in domače zemlje. Postavil si je sam s svojim vseskozi nesebičnim delom krasen spomenik, na katerega je lahko ponosen vsak Čeh, pa tudi vsi Slovani.

Slovenski čebelarji se prav iskreno pridružujemo čestitkam čeških čebelarjev in kliče-mo 78 letnemu starčku od srca: Na mnogaja, mnogaja ljeta!

Ur.
Čebelarška proslava v Rusiji. Kakor nazna-nja »Pčelovodnoje delo« bo letos 150 let, odkar se je rodil znameniti ruski čebelar P. J. Prokopović, in 75 let, odkar je umrl.

Prokopović je že leta 1812. sestavil panj s premičnim satjem, ki je bil urejen v tri nad-stropja. V spodnjih dveh je bilo satje nepre-mično, v tretjem so bili satniki. Prokopović je bil največji ruski čebelar svoje dobe.

Ur. po »Srpski pčeli«.

Uvoz čebel v Čehoslovaško. Trgovinski glasnik z dne 14. marca t. l., št. 57, javlja, da je naše zunanje ministrstvo prejelo od čeho-slovaške vlade obvestilo, da je uvoz čebel v panjih, matic, rojev, medu in voska iz naše kraljevine v Čehoslovaško prepovedan, ker so se pojavile pri naših čebelah bolezni.

To je prav čudno utemeljevanje umestnosti prepovedi. Mi nismo toliko naivni, da bi ne vedeli, kaj tiči za tem odlokom. Mislimo, da bi ne bilo napačno, če bi češkoslovaška vlada odkrito povedala, da je odredila prepoved za-radi tega, ker se češkoslovaški čebelarji boje konkurence našega medu in voska in — naše svetovno znane čebele.

Kaj bi rekli Čehi, če bi naša vlada ugotovi-la, da je češki porcelan, češko ste-klo, češki tekstilni izdelki nevarni za naše zdravje, češki sladkor presladek, češki poljedelski stroji prekomplirani, češki in-dustrijski izdelki prepoceni, češko semen-sko žito nezdravo in — prepovedalo uvoz?

Radi bi vedeli za tiste čebeline bolezni, ki jih je pri nas ugotovila češka vlada. Kje? Kdaj? — Nikoli!!

Ur.
Čebelarški listi v Jugoslaviji. Srbski čebelarji izdajajo dva lista: »Pčelar«, izhaja v Beogradu kot glasilo »Srpskega pčelarskega dru-štva« pod uredništvom Jov. P. Jovanovića, in »Srpski Pčelar«, glasilo »Srpske pčelarske za-druge«; izhaja v Sremskih Karlovcih pod uredništvom Djor. Kolarovića.

Tudi Hrvatje imajo dva lista: Zagrebško cen-tralno pčelarsko društvo izdaja »Pčelo«, ki jo urejujeta Ivo Sobol in B. Tomečak, v Osijeku pa izhaja »Hrvatska pčela« kot glasilo »Hrvat.

slavon. pčel. društva« pod uredništvom I. Mi-loša Ljubića.

Pred vojno je izdajalo tudi bosansko čebelarsko društvo svoj list »Težak«, ki je pa po vojni prenehal, bržkone zaradi pomanjkanja sredstev.

V urednikovem srcu je mnogo lepih želja, pa si ne upajo na dan, ker se boje, da bi jih naši bratski čebelarji med Hrvati in Srbi napačno razumeli. Žilica mu pa ne da miru, da ne bi mimogrede omenil, da mu je velikanska za-gonetka, zakaj ne ustvarijo Hrvatje in Srbi tudi »čebelarškega bloka«. Ali bi ne bilo od srca želeti, da imajo Srbi en sam list, Hrvatje pa tudi le enega, pa zato tem večjega. Dan-danes je izdajanje listov združeno z velikans-kimi žrtvami. Ne le da požira tiskarna vso članarino, še doplačevati je treba. Čim več listov, tem več izdatkov in dela. Tudi z na-rodno-gospodarskega stališča se ne da zago-varjati preveliko število listov in — društev.

Strnimo se v goste vrste v skupnem delu za našo lepo stvar! Če smo se našli v »Savezu jugoslav. pčel. društava«, nam ne bo težko zbrati naše moči v treh društvih: slovensko, hrvatsko, srbsko. Ali pride kdaj čas, da bomo mogli zapisati: V Jugoslaviji izhajajo trije čebelarški listi: »Slovenski Čebelar«, »Српски Пчелар« in »Hrvatski pčelar«. Dal Bog i sreča junačka!

Ur.

Letošnja pomlad in čebelarstvo na Goriškem. V »Gospodarskem listu«, ki izhaja v Gorici, sporoča dr. Ličan o letošnjih pomladanskih razmerah pri čebelah. Med drugim pravi:

»Letošnje pomladi čebelarji niso bili nič kaj veseli. Družine so se sicer lepo razvijale, posebno če smo jim s spekulativnim pitanjem postregli... Toda vse dosedanje spomladne paše so sedaj odpovedale.

Ko je resje cvetlo, je večkrat snežilo in hud mraz je branil čebelam izleteti. Razveselil se je čebelar, ko je nastopilo lepo vreme, ko se je začelo razcvitati sadno drevje. Iz črešenj, češpelj itd. so nosile čebele pridno nektar, da je tehtnica kazala vsak dan 30 dkg donosa. Nastopila pa je huda katastrofa. Dolgotrajni nalivi, večkrat huda burja in parkrat tudi ve-lika toča, so cvetje skoraj docela oklestili... Kmalu so se gosto zasedeni satniki pokazali goli — brez čebel. Poleg tega je hud mraz pritisnil na zalego, katero so čebele znašale ven mrtvo. — Neugodno znamenje je bilo za čebelarje letos tudi to, da so pričele čebele že v aprilu trote odganjati, kar se dogaja navadno šele v avgustu. Vselej znači ta pojav slabo letino za čebelarje.

Vsled tega opozarjamo čebelarje, naj koli-kor mogoče izrabijo druge paše, n. pr. aka-

cijevo, kostanjevo, travniško in ajdovo. Tudi naj bodo previdni pri prodaji medu. Domače zaloge medu so itak pošle, zato naj med prahranijo v prvi vrsti doma in naj nikar takoj spomladi preveč ne silijo z njim na trg; to povzroča padanje cen.« — Omenimo to dr. Ličanovo poročilo zato, ker so bile na splošno tudi po naših krajih enako slabe spomladanske pašne razmere. To naj nas izpodbujá, da bomo tem bolje oskrbovali čebele v upanju, da vsaj eno vrsto paše tudi letos čebele dobro izrabijo. Kalan.

Leпо o cenó o žnidersčičevi knjigi »Naš panj« prinaša v letošnji 5. številki zagrebška »Pčela« izpod peresa dr. Valjevca iz Zlatara. Kritič kaj laskavo ocenjuje delo. Obsežno oceno zaključuje z besedami: »Naš panj« trebalo bi izdati u hrvatskom jeziku, čime bi bila ispunjena jedna velika praznina, koja se kod nas osjeća, jer ne imamo baš nijedne pčelarske učevne knjige, koja ne bi bila puna zablude stare Dzierzonove škole. Ona nam jasno pokazuje, da su kod nas svrsishodne, i po tom umjestne, samo dvije vrsti košnica: A.-Ž. panj za one krajeve naše široke domovine, gdje se mora pčelariti u pčelinjacima i gdje je nužno pčele prevažati, te američanske košnice (originalne) u onim krajevima, gdje su prilike takove, da se mogu pčelci smjestiti pod vedrim nebom. Tako se knjigom ovom rješava i pitanje o podesnom ulištu.«

To so umestne besede, ki si jih zapišimo tudi mi za ušesa!

Uvod je posvečen našemu čebelarstevu klasiku Janši in njegovi čebelarstvi dobi. Kritič tam dosledno piše Janža namesto Janša, kakor je pravilno. Ur.

Drobiž

S pestjo po glavi. Preprost možiček je prišel k čebelarju-učitelju in mu je potožil, da so ga njegove čebele opikale, ko je šel mimo čebeljnaka, ter zahteval zato od gospodarja zadoščanja. Čebelar je videl, ko ga ima pred seboj in mu je zato rekel: »Ti imaš sedaj oblast, da udariš kjerkoli vidiš kako čebelo, s pestjo po glavi.« Komaj je čebelar izgovoril to razsodbo, prileti čebela ter sede na njegov klobuk. Možiček pa ne bodi len, lopne z vso silo s pestjo po čebeli in morda tudi po čebelarjevi glavi. Kalan. — Bienenvater.

Nenavadno oprášenje matice. V Bienenvater št. 5., l. 1925., sem bral tole novico: Neki angleški čebelar piše v »Bee-World« (Čebelni svet):

Gotovo vas bo zanimalo, da sem 7. junija 1923 opráшил v roki svojo prvo matico s tem, da sem uvedel spolovilo trota v matičino maternico. Od tedaj sem jih na ta način več opráшил. Bila je 7 dni stara, ko sem jo vzel iz kletke in jo v roki opráшил. Zaznamenoval sem jo, postrigel ji peruti in jo dal krepkemu ljudstvu, ki je bilo brez trotov. Panjiček je bil tako zavarovan, da vanj ni imela vstopa ne neoprášená matica, ne trot. Matica je bila ciprske pasme in opráшил sem jo s kavkaškim trotom. Kakor je bilo pričakovati, so vse delavke rumene. Tudi poskušam vzgojiti od nje nekaj matic. — Tudi nekaj kavkaških matic sem na ta način opráшил. Gilbert Barrat trdi, da se matica po 2 mesecih še opráši. Teга jaz nisem poskusil, pač pa matica, ki sem jo opráшил s 30. dnevom, leže pravilna jajčeca, ki se lepo razvijajo. — Sedaj se čutim res gospodarja nad čebelami, kar se tiče vzgajanja, ker lahko izvršim vsako oprášenje in je vsaka nejasnost glede križanja izključena. — Ta novica je malo verjetna, nemožóča pa ni. Kdor se razume na anatomijo čebelinega telesa, lahko poskusi in opráši. Kalan.

Mreže na okencih ne smejo biti pregosto tkane. Gerstung predpisuje 2½ mm velike zanke (16 zank na cm²). Če je mreža pregosta — takšno imamo skoraj vsi — jo čebele kaj rade maše. Žnidersič.

Ne čebelar, ampak legát je pravo značilno staroslovensko ime za ptico, ki je popisana v decembrski številki lanskega »Čebelarja«. To pojasnilo nam je podal znani naš poznavalec ptic, gospod višji finančni svetnik Janko Ponebšek. Ker je beseda legát v znanstvenem svetu uveljavljena, se je moramo tudi mi poprijeti. Ur.

»Hrvatska Pčela«, taj najstariji pčelarski stručni list u Jugoslaviji, stupila je ove godine u 45. godišće. To je jasan dokaz, koliko je taj list potreban i obljuden u cijeloj Jugoslaviji. Prvaci stručnjaci udariše mu temelj i evo već 45. godinu radi on neumorno oko širenja naprednog pčelarenja, ove danas vrlo važne gospodarske grane. List je pun poučnog gradiva za naše pčelare pa kako mu je pretplata vrlo umjerena — 36 Din na cijelu godinu — mi ga svim našim čitateljima - pčelarima najtoplije preporučamo. Pretplata se šalje: Upravi »Hrvatske Pčele«, Osijek I., Kokotova ulica kbr. 33.

Listnica uprave. G. Frank Zadel, Witt. Ill., U. S. A. Denar prejeli. Hvala!

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva (za Slovenijo v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

P r e d m e t	Cena	
	Din	p
A.-ž. panj na 9 okvirov najnovejšega sestava: kompleten z vsemi pritliklinami (s pripravo za prevažanje)	300	—
Isti na 10 okvirov, najnovejši in najpreciznejši izdelek	325	—
Baloni za 1 liter Din 8.—, z odprtim podstavkom vred	16	—
Baloni z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Deska za pritrjevanje satnic	6	—
Euskol-zavitek	7	—
Garnitura za vdélavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	35	—
Kapa, čebelarska, za odpiranje (s tkanino)	45	—
Kolesce za vtiranje žice	—	—
Kozica zaklopna za odlaganje obljudenih satnikov	25	—
Luknjač (za hitro in lahko vrtnanje luknjic v okvirčke)	36	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od 2 do 13 Din	—	—
Ista z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
Mreža, žična za okenca (pocinkana), kvadratni meter	46	—
Nastavek s taco za odkrivanje satja ob točenju medu	100	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Odvijač za vijake	3	—
Okvirčki (deščice za okvirje), za 1 okvir	1	75
Pipe, čebelarske	65	—
Pitalnik za A.-ž. panj iz bele pločevine	18	—
Posode za med, pločevinaste, à 4 kg	16	—
Iste za 55 kg	200	—
Iste (leseni sodi) za 50 kg	50	—
Posoda za čiščenje medu z dvojnimi sitom	120	—
Ravnalec (priprava za uravnavanje satnikov v A.-ž. panju)	6	—
Rapršilnik za škropljenje čebel z medeno vodo Din 6.—, s cevko Din 10.—	—	—
Razstojišča, pločevinasta, namesto kvačic za 9 ali 10 okvirčkov	1	50
Rešetka, matična, močna (domačega fabrikata) za 1 panj	14	—
Rešetka, matična, šibkejša nebrušena za m ²	94	—
Rokavice, čebelarske	—	—
Satnice 39×23 cm, kilogram	60	—
Sipalnik, lesen, za A.-ž. panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Sito za čiščenje medu, leseno	20	—
Isto pločevinasto	20	—
Spone za rokave, I. vrste, par	—	—
Iste II. vrste, par	—	—
Stiskalnica za umetno satje	—	—
Strgulja za snaženje A.-ž. panjev	10	—
Šablona, jeklena in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačic)	20	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
Šilo za vrtnanje luknjic	3	—
Točilo za med, najnovejšega sistema, pločevinasto za 3 okvire 27×41 cm	1000	—
Točilo za med z bronastim okriljem	1100	—
Topilnik s svetilko in žličko za lepljenje satnic Din 40.— in	50	—
Topilniki za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	38	—
Zapahi za žrela:	—	—
a) kovinski enostranski	2	—
b) leseni (Trinkov sestav)	1	—
Žica v klobčiču, dkg	—	50
Kovinski deli za A.-ž. panj:	—	—
a) 6 finih palic 40 cm à Din 1.25	7	50
b) 2 nosilca za matično rešetko à Din 1.50	3	—
c) 2 tečaja za vratca à Din 1.75	3	50
d) 4 tečaji za brade à Din —50	2	—
e) 2 mreži za okenca à Din 4.50	9	—
f) 4 zapahi za okenca à Din Din —75	3	—
g) 2 zaporici za zaklopnico à Din —20	—	40
h) ¼ kg kvačic	5	—
i) 1 kljukica za vratca	—	50
j) rešetka za 1 panj zelo močna, brušena	14	—

Gospodarske knjige

Janša, Nauk o čebelarstvu

Tretja izdaja. Priredil Frančišek Rojina. Z dodatkom Albertijev-Žnidaršičev (A.-Ž.) panj. M. Humek. Din 24.—.

Humek, Praktični sadjar.

Zbirka najvažnejših sadjarskih naukov, pojasnjena s 24 barvnimi prilogami in 92 slikami v tekstu. Vezana Din 120.—.

Slovenska kuharica.

Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Velika izdaja s slikami v besedilu in 33 barvnimi tabelami v naravnih barvah. Sedma izdaja. Vezana Din 220.—.

Sadje v gospodinjstvu.

Kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinje in dekleta prir. M. Humek. Pojasnjeno s 13 barv. prilog. in 42 slik. 30 Din.

Gospodinjstvo.

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Priredila S. M. Lidvina Purgaj. S 156 slikami. Zdravstveni del spisal dr. Franc Dolšak. Din 40.—.

Nasveti za hišo in dom.

Za vsako gospodarstvo in gospodinjstvo velevažna in koristna knjiga. Priredil I. Majdič. Din 32.—, vezana Din 48.—.

Sadno vino ali sadjevec.

Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Z 42 pod. Sestavlil M. Humek. 20 D.

Breskev in marelica.

Navodilo, kako ju vzgajajmo in oskrbujejo. Z 22 slikami in 2 barvnimi tabelami. Sestavlil M. Humek. Din 12.—.

Naše gobe.

Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvnimi tabelami. Sestavlil Ante Beg. Slike izvršil Dragotin Humek, ravnatelj meščanske šole. Vezano Din 100.—.

Kubična računica

v novi meri s pridejano naštevanko do 100. Pregledna in praktična strokovna knjiga za posestnike in lesne trgovce. Sestavlil Janko Dolžan. Vez. Din 30.—.

Računar

v kronski in dinarski veljavi. (Hitri računar.) Vezan Din 30.—.

Zemljepisni atlas

kraljevine SHS. Izdalo društvo slovenskih profesorjev. Sedem podrobnih zemljevidov. Izvršil ing. Viktor Novak. Din 48.—.

Slovenci.

Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Napisal Fran Erjavec. Vezan Din 60.—.

Gospodarska geografija.

(Zgodovinski razvoj trgovine in prometa. Naravni pogoji in človek. Produkcija. Trgovina. Promet in njegova sredstva.) Sestavlil dr. Vinko Šarabon. Vezana Din 48.—.

Parni kotel.

Navodila kurjačem, posestnikom parnih kotlov itd. Spisal ing. Gvidon Gulič. Din 30.—.

Ojačen beton.

Učna knjiga za stavbne šole in stavbne obrtnike. I. del. Izračunavanje konstrukcij za visoke stavbe iz ojačenega in neojačenega betona. Spisal ing. Jaroslav Foerster. Din 30.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani